

Česká republika

Česká školní inspekce

Královéhradecký inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

**Dětský domov a Speciální mateřská škola, Broumov,
třída Masarykova 246**

Adresa: třída Masarykova 246, 550 01 Broumov

Identifikátor školy: 600 029 689

Termín konání orientační inspekce: 2. – 4. prosinec 2002

Čj.:	093 026/03-5060
Signatura:	oi3pw501

CHARAKTERISTIKA ŠKOLSKÉHO ZAŘÍZENÍ

Dětský domov a Speciální mateřská škola, Broumov, třída Masarykova 246 (dále jen dětský domov) je předškolním a školským výchovným zařízením. Podle *Rozhodnutí, kterým se mění zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení*, organizace sdružuje dětský domov s kapacitou 33 lůžka, speciální mateřskou školu s kapacitou 48 dětí a školní jídelnu s kapacitou 109 jídel.

Dětský domov byl zřízen Královéhradeckým krajem, Wonkova 1142, 500 02 Hradec Králové jako příspěvková organizace.

Ve speciální mateřské škole zajišťuje organizace předškolní výchovu a péči o děti mentálně, smyslově nebo tělesně postižené a o děti s vadami řeči či o děti s více vadami. Dětský domov poskytuje výchovnou, hmotnou a sociální péči dětem a mládeži, která ze závažných důvodů nemůže být vychovávána ve vlastní rodině a nemůže být osvojena nebo umístěna v jiné formě náhradní rodinné péče.

V době inspekce bylo v mateřské škole zapsáno 39 dětí, v dětském domově bylo umístěno 32 dětí ve věku od 5 do 19 let, které byly rozděleny do tří rodinných skupin – do dvou homogenních (chlapci, dívky) a jedné heterogenní. Při rozdělování dětí do rodinných skupin jsou respektovány sourozenecké vazby.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční a kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek činnosti dětského domova
- materiálně-technických podmínek činnosti dětského domova
- hodnocení průběhu a výsledků výchovných a dalších činností v dětském domově
- dodržování práv a povinností dětí umístěných v dětském domově
- efektivnosti využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK ČINNOSTI

Výchovnou činnost zabezpečuje osm vychovatelek včetně ředitelky, všechny splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti ve smyslu příslušných právních předpisů.

Ředitelka dětského domova a vedoucí vychovatelka absolvovaly tříleté rozšiřující studium speciální pedagogiky pro učitelky mateřských škol na Pedagogické fakultě UK Praha. V současné době si obě dále rozšiřují vzdělání formou vysokoškolského studia na Pedagogické fakultě Univerzity Hradec Králové v oboru výchovná práce ve speciálních zařízeních.

Organizace dětského domova vychází z přehledně zpracovaného *Organizačního řádu*. V něm jsou stanoveny povinnosti a práva pracovníků, je určena jejich vzájemná zastupitelnost a postup při předávání a přejímání pracovních funkcí. Dokument rovněž stanovuje organizační strukturu předškolního a školského zařízení, jasně vymezuje vztahy nadřízenosti a podřízenosti. V organizačním řádu jsou uvedeny pokyny pro mimořádné situace a stanovena pravidla pro činnosti administrativního a správního charakteru. Dokument je postupně

novelizován a upravován v souvislosti se změnami v legislativní oblasti a s přihlédnutím ke změnám v organizaci dětského domova. S dokumentem i s jeho dalšími dodatky jsou zaměstnanci průběžně prokazatelným způsobem seznamováni.

Vnitřní řád je sestaven v souladu s platnými právními předpisy. Děti i zaměstnanci jsou s jeho zněním i případnými doplňky seznamováni. Jak vyplynulo z rozhovorů s dětmi v průběhu inspekce, obsah vnitřního řádu je dětem znám (v úrovni přiměřené věku a mentálním schopnostem). Vnitřní řád stanovuje pravidla pro přemísťování a propouštění dětí, vymezuje činnost dětské správy, deklaruje práva a povinnosti dětí, pracovníků zařízení a osob odpovědných za výchovu. V dokumentu jsou uvedena pravidla hodnocení a odměňování dětí, dále je zde stanoven systém péče o zdravotní stav dětí a systém organizace práce v oblasti ubytování, ošacení a obuvi, stravování, hygieny, oslavy svátků a narozenin, vánočních svátků, samostatných vycházek, návštěv a korespondence. Rovněž jsou uvedeny pokyny pro plánování činnosti v jednotlivých rodinných skupinách (denní a týdenní programy). Vnitřní řád obsahuje informace o personálním obsazení, vymezuje pracovní úvazky a stanovuje pracovní náplně pedagogických pracovníků. Zaměstnanci jsou prostřednictvím vnitřního řádu seznámeni s kontakty na instituce spolupodílející se na péči o děti, příp. na jejich konkrétní pracovníky.

Informační systém je ve vztahu k dětem, pracovníkům zařízení i veřejnosti funkční, odpovídá velikosti zařízení, předávání informací uvnitř dětského domova je operativní a nezkrácené. Je využíváno informativních nástěnek, osobního jednání či porad (porad vedení, vychovatelek, správních zaměstnanců, provozních porad). Veřejnost je informována o činnosti dětského domova prostřednictvím denního tisku a výroční zprávy, je rovněž využíváno vzájemných setkání při aktivitách dětského domova v rámci města. V současné době zřizuje dětský domov vlastní webové stránky. Důraz je kladen na spolupráci a vzájemnou informovanost se zákonnými zástupci dětí.

V průběhu své činnosti spolupracuje dětský domov s řadou dalších institucí a organizací – Speciálně-pedagogické centrum Náchod, Pedagogicko-psychologická poradna Náchod, Dětský diagnostický ústav a Středisko výchovné péče Hradec Králové, zdravotnická zařízení, odbory péče o děti okresních úřadů, Policie ČR a Městská policie, zřizovatel a řada dalších. Ve *Výroční zprávě o činnosti* je spolupráce s uvedenými subjekty hodnocena jako dobrá až velmi dobrá, v některých případech jako vstřícná a podnětná.

Poradním orgánem ředitelky je pedagogická rada a porada vedení. Ze zápisů z jednání pedagogické rady vyplývá, že vychovatelé věnují odpovídající pozornost sledování a hodnocení chování dětí, analýze průběhu a výsledků výchovného procesu, je vytvářen prostor pro diskusi. Vedení dětského domova akceptuje náměty a připomínky pracovníků.

Z předložené dokumentace a z dalších zjištění vyplývá, že vnitřní kontrolní systém dětského domova je účelný. Systém vnitřní kontroly je participativní vzhledem k celé organizační struktuře dětského domova. Různorodost jeho forem odpovídá potřebám kontrolovaných oblastí. Realizace kontrolní a hospitační činnosti je prostřednictvím povinné i fakultativní dokumentace prokazatelná, četnost je standardní. Obsahová provázanost písemností, vyplývajících z plánování, konkrétní realizace, operativní evidence kontroly a kvalita zjištění ČSI svědčí o účinnosti systému. Systém je završen zpracováním *Výroční zprávy o činnosti*, která erudovaně a s vysokou mírou sebeevaluace podává přehled o činnosti dětského domova v daném období.

Vedení dětského domova klade mimořádný důraz na postupné zvyšování odborné úrovně pedagogických pracovníků. Další vzdělávání probíhá v souladu s cíli a úkoly dětského domova a rovněž ve shodě s deklarováním výchovným programem. Pedagogové se účastní školení a seminářů pořádaných především akreditovanými pracovišti v Hradci Králové, Náchodě, Pardubicích apod., a to s ohledem na potřeby školského zařízení a jeho finanční a organizační

možnosti. Každý pedagogický pracovník se zúčastní ve školním roce alespoň tři až čtyř vzdělávacích akcí. Jsou využívány semináře a školení z oblasti psychologie, pedagogiky, sexuální výchovy, kineziologie, grafomotoriky, speciální pedagogiky a další. Poznatky jsou předávány na poradách.

Personální zajištění funkcí v dětském domově zahrnuje kromě vychovatelů pomocné vychovatele a sociální pracovníci. Jejich činnost probíhá dle zjištění ČŠI v souladu s náplněmi práce, které odpovídají cílům a potřebám dětského domova.

Odborná péče psychologická a speciálně-pedagogická (nejvíce psychopedická a etopedická) je zajišťována odbornými pracovišti (Speciálně pedagogické centrum Náchod, Pedagogicko-psychologická poradna Náchod a Dětský diagnostický ústav a Středisko výchovné péče Hradec Králové).

Personální podmínky činnosti jsou hodnoceny jako vynikající.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK ČINNOSTI

Dětský domov je situován do čtyřpodlažní budovy postavené zhruba před sto lety jako vila místního podnikatele, která během let prošla různými úpravami. Nachází se u hlavní příjezdové komunikace nedaleko centra města a je obklopena pozemky s parkovou úpravou a sportovišti. Dětský domov má k dispozici vlastní oplocený pozemek (zahradu) s průlezkami, pískovišti, srubovým domkem, dílnou pro domovníka a pozemkem s pěstebními záhony. V letních měsících je využíván bazén (ovál 4 x 4,5 m) se zastřešením. Pro sportovní činnosti je rovněž využíváno sportoviště, které není součástí zařízení, ale nachází se v jeho bezprostřední blízkosti.

V přízemí budovy je umístěna centrální kuchyně, dále sklady, šatny, prádelna, mandl, plynová kotelná, sociální zařízení a šatny. V prvním poschodí jsou kanceláře (technicko-hospodářské pracovníce, ředitelna), třídy speciální mateřské školy, jídelna, kuchyňka, vychovatelna a sociální zařízení. Další dvě patra jsou využívána pro činnost dětského domova (obytné ložnice, sociální zázemí) a částečně rovněž pro činnost mateřské školy (jedna třída). Prostorové uspořádání v současné době neodpovídá požadavkům na činnost rodinných skupin.

Prostory užívané pro realizaci výchovně vzdělávacího procesu odpovídají psychohygienickým zásadám, jejich vybavení je v souladu s vykonávanými činnostmi. Výjimku tvoří obytné ložnice, které jsou vybaveny patrovými lůžky a slouží pro více než tři děti a dále ložnice, v nichž není zajištěn samostatný prostor na uložení lůžkovin a noční stolek. Všechna lůžka jsou opatřena místním osvětlením. Vnitřní prostory jsou vybaveny nábytkem různého typu, který je v závislosti na finančních možnostech dětského domova postupně obnovován.

Estetický vzhled všech prostor dětského domova působí velmi příjemným dojmem, ve všech navštívených místnostech bylo čisto a vyvětráno. Světelné a tepelné podmínky byly na základě subjektivního posouzení hodnoceny jako příznivé.

Pro využití při výchovných činnostech jsou vychovatelkám a dětem k dispozici hudební nástroje (klavír, kytary, elektrofonické varhany), knihovna (odborná zahrnuje asi 830 titulů, dětská zhruba 590 knih), dále audiovizuální technika (magnetofony, video, televize, počítačové a televizní hry) a sportovní vybavení (jízdni kola, lyže, spací pytle, karimatky, batohy apod). Dětský domov zajišťuje rovněž dostatek drobného materiálu pro estetické a pracovní činnosti.

Materiálně-technické podmínky činnosti jsou hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VÝCHOVNÝCH A DALŠÍCH ČINNOSTÍ V ETOPEDECKÉM ZAŘÍZENÍ

Realizace funkcí, částečného a plného přímého zaopatření (péče a služeb) poskytovaných etopedickým zařízením

Název zařízení je v souladu se zařazením do sítě škol.

Dětem je poskytováno stravování, ubytování, ošacení, učební pomůcky, úhrada nákladů na zdravotní péči, kapesné, osobní dary a věcná pomoc při odchodu zletilých ze zařízení a další služby plného přímého zaopatření v souladu s právními předpisy. Péče je realizována efektivně a individuálně s ohledem na oprávněné a specifické potřeby dětí a mládeže.

Hlavním cílem dětského domova je připravit děti pro samostatný plnohodnotný život ve společnosti, která má dané určité normy, jež je nutno respektovat. Další cíle jsou uvedeny v dokumentu *Koncepce a dlouhodobý plán zařízení*:

- rozvíjet osobnost každého dítěte tak, aby bylo schopno samostatně myslet, svobodně se rozhodovat a projevovat se v souladu s obecně závaznými životními a mravními hodnotami společnosti,
- vytvářet, obnovovat a zlepšovat motivující hodnocení pro aktivní činnost dětí.

Základními prostředky pro splnění uvedených cílů jsou:

- dlouhodobý plán práce zařízení a výchovně vzdělávací program (roční plán výchovně vzdělávací činnosti rozpracovaný do týdenních plánů rodinných skupin, plán prevence negativních jevů, hodnotící a stimulační systém dětského domova, plán sexuální výchovy, plán drogové prevence),
- klima školského zařízení (vytváření stabilního pedagogického sboru, podpora možnosti dalšího sebevzdělávání, zvyšování kvalifikace především v oblasti speciální a sociální pedagogiky, rozvíjet loajalitu k zařízení formou podpory cílů dětského domova a zájmu o jeho činnost, zajištění modelu mužského chování a identifikačního vzoru alespoň prostřednictvím docházení do zájmových kroužků vedených muži, zaměření se na rozvoj kulturního prostředí v dětském domově včetně příznivých mezilidských vztahů apod.),
- organizace školského zařízení (kontrola, průběžné doplňování a inovace vnitřních směrnic, prosazování osobní zodpovědnosti a upřednostňování přirozené autority, která vychází z osobních a profesionálních kvalit, důsledná kontrolní činnost),
- školské zařízení a veřejnost (prezentace dětského domova, podpora úzké spolupráce s institucemi zabývajícími se problematikou dětí umístěných v dětském domově, poskytování objektivních informací veřejnosti, využívání praxe studentek),
- materiálně-technické zabezpečení,
- zájmová činnost (koncipování zájmové činnosti jako přirozené součásti výchovně-vzdělávacího procesu apod.),
- péče o talentované a postižené děti.

Realizace výchovně vzdělávacích cílů je doložena v *denních záznamech*. V průběhu činností jsou uplatňovány jednotlivé složky výchovy, jsou využívány deklarované metody a formy práce. Individuální zájmová činnost dětí je bohatá, jsou podporovány jejich samostatné aktivity. Aplikovaný systém výchovné práce je dostatečně otevřen vnějším vlivům a je vhodný pro nácvik sociálních vztahů. Denní záznamy jsou vedeny pečlivě, dle namátkové kontroly odráží skutečný stav dětí v zařízení. Je z něj patrna činnost rodinných skupin. Úroveň a obsah zápisů svědčí o zodpovědné činnosti vychovatelů, o průběžném plnění výchovně-vzdělávacího programu.

Hodnotící systém je vytvořen, jeví se jako funkční a efektivní. Jeho součástí je přiznávání výše kapesného. To je dle namátkové kontroly dětem vypláceno v souladu s právními předpisy, diferencovaně podle stanovených kritérií.

Na základě provedených vhlédů do výchovných činností lze konstatovat, že pravidla stanovená *Vnitřním řádem* dětského domova a dalšími dokumenty upravujícími jeho činnost jsou známá a akceptovaná pracovníky i svěřenci. Vzhledem k jasně vymezeným a respektovaným pravidlům je výchovně-vzdělávací program pro děti bezpečný a stimulující. Pracovníci dětského domova se věnují preventivním aktivitám v oblasti sociálně patologických jevů, vytvářejí příznivé a otevřené sociální klima.

Způsob zpracování týdenních programů výchovné práce je efektivní, je významným prvkem pro zajištění kontinuity výchovně vzdělávacího procesu. Stanoví výchovné a vzdělávací cíle pro dané období, jejich příprava předpokládá odborný přístup pedagogů ke koordinovanému působení na jednotlivé děti i na svěřenou skupinu.

Organizace činnosti vychází z režimu dne, který je závazný pro děti i zaměstnance. Při realizaci výchovně-vzdělávací činnosti jsou respektovány zásady pedagogické, psychologické a hygienické. V režimu dne je účelně rozvrženo zaměstnání, odpočinek i rekreace dětí. Délka nočního klidu odpovídá jednotlivým věkovým kategoriím. Pedagogičtí pracovníci důsledně dbají na vytváření dojmu soukromí pro děti, respektují jej. Pitný režim je zajištěn možností dětí kdykoliv požádat o nápoj či si jej připravit. Prádlo a ošacení dětí je přehledně a řádně ukládáno.

Vychovatelé zpracovávají *charakteristiky dětí*, které obsahují základní údaje z rodinné anamnézy, hodnocení a rozvoj pohybových schopností a dovedností, řečových schopností, rozvoj dětí v sociální oblasti, záznamy o soběstačnosti, vědomostech a rozumových schopnostech, o rozvoji v pracovní oblasti, údaje o zdravotním stavu a doporučení pro zlepšení případných nedostatků. Charakteristiky dětí jsou vyhodnocovány, na základě závěrů je s přihlédnutím k odborným vyšetřením (psychologické, speciálně pedagogické, etopedické apod.) stanoven další postup péče. Z úrovně zpracování je zřejmá znalost pedagogické diagnostiky.

V rámci inspekční činnosti bylo provedeno pozorování výchovné práce vychovatelů formou orientačních vstupů. Pedagogická práce probíhá v souladu s deklarovanými cíli výchovy. Používané metody a formy práce jsou efektivní a aktivizující, odpovídají probíhaným činnostem a jsou přiměřené věku dětí.

Vychovatelé působí na děti vlastním příkladem, vystupují s pedagogickým taktem, jsou pohotoví, iniciativní a tvořiví. Prokazovali znalosti základních pedagogických dovedností. Do výchovně-vzdělávací činnosti jsou přiměřeně zapojováni také nepedagogičtí pracovníci, děti jsou s nimi denně ve styku.

Vychovatelé při své práci uplatňují individuální přístup, vytvářejí prostor pro diskusi. Komunikativní schopnosti dětí jsou přiměřeně rozvíjeny.

Atmosféra ve výchovných skupinách byla příznivá, otevřená, děti projevovaly zájem a aktivitu. Součástí všech činností bylo průběžné pozitivní hodnocení a povzbuzení. Při rozhovorech s dětmi byly zaznamenány jejich dobré komunikativní schopnosti.

Osobnost dětí je rozvíjena prostřednictvím důsledného výchovného působení vychovatelů v návaznosti na aplikovaný výchovně-vzdělávací systém, jehož součástí je pěstování vztahu k osobnímu vlastnictví, respektování soukromí druhého a uvědomování si vlastní identity. V rámci výchovy k realitě jsou zařazovány takové činnosti, které učí děti soběstačnosti a sebeobsluze. Rutinní dovednosti zvládají děti velmi dobře.

Kontrola naplňování výchovných plánů a procesů je prováděna průběžně, vzhledem k velikosti zařízení se jeví jako dostatečná. Z dostupných záznamů (zápisy z porad vychovatelů, záznamy denní služby apod.) vyplývá, že ředitelka průběžně vede pracovníky k naplňování výchovných cílů. Analýza kontrol je prováděna na poradách vychovatelů, v hodnocení školního roku se objevuje hodnocení plnění výchovných cílů, při problémech jsou přijímána opatření okamžitě.

Kontrolovaná povinná dokumentace je vedena průkazně a věrně zachycuje činnost dětského domova.

V průběhu orientační inspekce bylo sledováno dodržování práv a povinností dětí umístěných v dětském domově. Nebylo zjištěno jejich porušení. Dětem je poskytováno plné přímé zaopatrění. Děti mají možnost rozvíjet své schopnosti a nadání, účastnit se činností a aktivit dětského domova. Důstojnost svěřených dětí je respektována. Sourozenci jsou výhradně umístěni do jedné rodinné skupiny. Dětský domov vytváří podmínky pro dosažení vzdělání dětí a mládeže v souladu s jejich schopnostmi. Svobodu náboženství pracovníci dětského domova respektují. Děti jsou seznamovány se svými právy a povinnostmi, mají možnost obracet se se žádostmi, stížnostmi a návrhy na ředitelku zařízení a na pedagogické pracovníky. Děti mají rovněž možnost vyjádřit svůj názor na opatření, která se jich týkají. Není jim upíráno práva požádat o osobní rozhovor (a rovněž jej uskutečnit) s pracovníkem České školní inspekce, s pověřeným zaměstnancem sociálně-právní ochrany dětí apod. Děti jsou hodnoceny a odměňovány, ke svému hodnocení se mohou vyjadřovat. Jsou jim sdělovány informace o stavu jejich úspor či pohledávek. Dětský domov klade velký důraz na spolupráci se zákonnými zástupci dětí, vzájemné kontakty dětí a osob zodpovědných za výchovu jsou podporovány. Děti mohou přijímat za splnění podmínek stanovených vnitřním řádem návštěvy kamarádů a přátel. Součástí výchovných činností jsou mimo jiné i volné vycházky.

Pracovníci dětského domova seznamují děti s jejich povinnostmi a v souladu s deklarováním výchovně-vzdělávacím programem dbají na jejich dodržování.

Výsledky zjišťované školským zařízením

Zjišťování výsledků výchovného působení věnuje vedení dětského domova příkladnou pozornost. Průběžně jsou hledány a rozšiřovány formy objektivní evaluace.

Na školní přípravu dětí je kladen v průběhu celé školní docházky velký důraz. Děti jsou motivovány k získání uceleného vzdělání. Vychovatelé při přípravě na vyučování podle potřeby pomáhají a sledují školní úspěšnost dětí. Průběžný kontakt a spolupráce se školami umožňují předcházet mnohým problémům. Vychovatelé se nejméně jednou za tři měsíce kontaktují telefonicky či osobně s třídním učitelem, v případě potřeby i častěji. Pokud se vyskytnou problémy, jsou řešeny neodkladně vychovatelkou, případně ředitelkou dětského domova. Výsledky dětí při přípravě na budoucí povolání jsou relativně dobré, odpovídají jejich schopnostem a specifickým možnostem.

Pravidelně jednou týdně se konají neformální schůzky kmenových vychovatelů, na kterých je projednávána výchovná situace, chování dětí, zhodnocení uplynulého týdne, dohoda o týdenním programu, výše kapesného svěřených dětí a další.

Pracovníci dětského domova rovněž citlivým způsobem zjišťují chování dětí na veřejnosti (v obchodech, při cestě ze školy, v zájmových kroužcích). Při letní činnosti pořádané jinými organizace vychovatelé akce navštěvují a zjišťují chování a jednání dětí.

Naplňování výchovně-vzdělávacího programu je hodnoceno nejméně čtyřikrát ročně na poradách vychovatelů.

Určitou formou reflexe je rovněž spolupráce se sociálními pracovníci okresních úřadů, jejichž prostřednictvím zjišťují pedagogové dětského domova komunikaci dítěte s rodinou v průběhu jeho pobytu u zákonných zástupců, jeho chování apod.

Nedílnou součástí zabezpečení efektivního a erudovaného výchovného působení je důsledná snaha o přijímání opatření na základě zjištění příčin problému.

Výsledky dětí při přípravě na budoucí povolání jsou dobré, odpovídají jejich schopnostem a specifickým možnostem. V letošním školním roce jeden chlapec po absolvování zvláštní školy nastoupil do tříletého oboru na střední odborné učiliště.

Výsledky socializace (resocializace) dětí jsou příznivé. Ve většině případů se daří vybudovat přijatelnou hierarchii hodnot.

Dle dostupných informací (rozhovory s pedagogickými pracovníky, dětmi, dokumentace dětského domova) jsou sociální dovednosti, samostatnost v sebeobsluze i celková připravenost na samostatný plnohodnotný život po odchodu ze školského zařízení na velmi dobré úrovni.

Negativní a sociálně patologické jevy se v průběhu výchovně-vzdělávacího procesu objevují, z dostupných materiálů (záznamy z porad, záznamy z denních činností apod.) vyplývá, že pracovníci dětského domova věnují dostatečnou pozornost jejich prevenci, objevování i následnému odstraňování, rovněž tak sebereflexi a individuálnímu působení.

Útěky nebyly v době působení současné ředitelky (od roku 1991) zaznamenány.

Katamnestické sledování je prováděno neformálním způsobem, pracovníci dětského domova prokazatelně udržují kontakty s bývalými svěřenci.

Vzhledem k aktivitám, které vedení dětského domova umožňuje dětem v oblasti zájmových aktivit, se děti velmi dobře umísťují v nejrůznějších soutěžích. Jejich komunikační dovednosti, právní vědomí a schopnost formulovat vlastní názor jsou na velmi dobré úrovni.

Systém hodnocení dosahovaných výsledků je vypracován v souladu s novými legislativními normami. Jeví se jako funkční, při neformálních rozhovorech s dětmi v průběhu inspekce bylo zjištěno, že se v něm orientují.

Výroční zpráva o činnosti je zpracována s vysokou mírou objektivity, její obsah je v souladu se zjištěními ČŠI.

Oblast je hodnocena jako vynikající.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Další aktivity významně ovlivňující činnost dětského domova

Při organizování dalších aktivit využívá vedení dětského domova široké nabídky ve městě, což vede k přirozené integraci svěřených dětí mezi jejich vrstevníky.

Pedagogové usilují o maximálně efektivní trávení volného času dětí. Podporují jejich individuální zájmy a nadání a vytvářejí jim všestranné podmínky pro jejich aktivity. Zájmová činnost, kulturní a sportovní, stejně tak jako další aktivity doplňující výchovně-vzdělávací proces, jsou velmi pestré. Probíhají v několika rovinách:

- zájmová činnost mimo prostory dětského domova
 - *pravidelná* (kroužky při základní umělecké škole, při domu dětí a mládeže, při zvláštní a základní škole, činnost oddílů tělovýchovné jednoty a Sokola)
 - *nepravidelná* (návštěvy divadelních představení, pout'ových atrakcí, kulturních a sportovních akcí kmenových škol, cirkusového představení, koncerty populární hudby, zátěžové akce, plavání a řada dalších)
 - *letní tábory a dětská rekreace* (skautský tábor, letní tábor pro dyslektiky, cyklistický putovní tábor, rekreační pobyty)
- účast na akcích pořádaných školskými zařízeními (např. cyklistické závody – Dětský domov Sedloňov, Fit test – Dětský domov Moravská Třebová, Branný závod – Dětský domov Dolní Lánov)
- zájmová činnost pořádaná dětským domovem (posilování, cvičení s hudbou, cyklistika, výtvarný kroužek, stolní tenis, práce s počítačem a řada dalších).

Většina akcí je zdokumentována na fotografiích v kronice nebo na videokazetách.

Organickou součástí činnosti dětského domova je vzájemná spolupráce se speciální mateřskou školou, která je součástí subjektu (viz kapitola Charakteristika školského zařízení) a se sponzory dětského domova.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU VZHLEDEM K ÚČELU JEJICH POSKYTNUTÍ A VZHLEDEM K UČEBNÍM DOKUMENTŮM ZA OBDOBÍ 2001

Dodržení závazných limitů regulace zaměstnanosti

Porovnáním závazných ukazatelů mzdové regulace (limitu počtu pracovníků, limitu prostředků na platy a limitu prostředků na ostatní platby za provedenou práci) stanovených v poslední úpravě rozpočtu ke dni 31. 12. 2001 se stavy na účtech hlavní účetní knihy, dále s výkazem zisku a ztrát Úč OÚPO 4-02 a se statistickým výkazem Škol (MŠMT) P 1-04 o pracovnících a mzdových prostředcích za 1. - 4. čtvrtletí 2001 zpracovaným za školské zařízení celkem bylo zjištěno, že závazné limity regulace zaměstnanosti za rok 2001 byly dodrženy. U přepočteného počtu zaměstnanců došlo k mírné úspoře.

Kvalita zpracování zúčtování státních prostředků včetně dodržení stanovených termínů

Prostředky přidělené ze státního rozpočtu dětský domov nevyčerpal v plné výši. Částka 5 086 Kč, kterou uspořil ze mzdových prostředků, byla vrácena v požadovaném termínu prostřednictvím zřizovatele zpět do státního rozpočtu. Prostředky na přímé ostatní neinvestiční výdaje byly vyčerpány v plné výši a jejich čerpání je doloženo v účetní evidenci.

Efektivní využívání finančních prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu

Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu byly efektivně použity na úhradu mzdových nákladů a s nimi souvisejících zákonných odvodů, na nákup učebních pomůcek a školních potřeb a na další vzdělávání pedagogických pracovníků.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí, kterým se mění zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 23 313/02-21 ze dne 17. 7. 2002
2. Výroční zpráva o činnosti za školní rok 2001/2002
3. Organizační řád čj. 441/99, ve znění poslední úpravy ze dne 29. 3. 2002
4. Vnitřní řád dětského domova, čj. 282/97 ze dne 28. 6. 2002
5. Koncepce a dlouhodobý plán zařízení, čj. 305/98 ze dne 29. 8. 1998
6. Roční plán výchovně vzdělávací činnosti DD pro rok 2002 – 2003 ze dne 1. 9. 2002, bez čj.
7. Plán protidrogové prevence pro šk. rok 2002 – 2003, nedatováno, bez čj.
8. Roční plány sexuální výchovy ze dne 1. 9. 1998 - Část A: 5 – 9 let, Část B: 10 - 13 let, Část C: 14 – 18 let
9. Plán prevence negativních jevů čj. 320/98 ze dne 15. 9. 1998
10. Hodnotící a stimulační systém výchovného procesu v DD včetně prevence negativních jevů čj. 305/99 ze dne 8. 9. 1999
11. Evidence přidělených školních pomůcek dětem v jednotlivých rodinných skupinách ve školním roce 2002/2003
12. hlášení noční služby ve školním roce 2002/2003
13. deníky jednotlivých výchovných skupin ve školním roce 2002/2003
14. týdenní plány výchovné práce ve školním roce 2002/2003
15. Záznamy o činnosti o sobotách a nedělích ve školním roce 2002/2003
16. Záznamy o činnosti o prázdninách ve školním roce 2001/2002
17. Zápisy z jednání pedagogické rady ve školních letech 2001/2002 a 2002/2003
18. Zápisy z porad vedení v kalendářním roce 2002
19. Plán kontrolní a pracovní činnosti ředitelky DD a SpMŠ pro školní rok 2002 – 2003, nedatováno, bez čj.
20. Plán hospitační a kontrolní činnosti vedoucí vychovatelky pro školní rok 2002/2003, nedatováno, bez čj.
21. Záznamy z kontrolní činnosti ředitelky dětského domova a vedoucí vychovatelky
22. osobní dokumentace dětí včetně programu rozvoje osobnosti a písemných žádostí osob odpovědných za výchovu o povolení pobytu
23. Jednací protokol
24. Kniha útěků
25. Kniha úředních návštěv
26. Kniha ostatních návštěv
27. Evidence výdeje léků
28. Evidence dáreků v jednotlivých výchovných skupinách v kalendářním roce 2002
29. Evidence sebevzdělávacích akcí ve školním roce 2001/2002, 2002/2003
30. Kontrolní protokol vystavený krajským úřadem Královéhradeckého kraje dne 30. 5. 2002 pod čj. 35/2002

31. Zápis z metodické dohlídky provedené Krajským úřadem královéhradeckého kraje, odborem školství, mládeže a tělovýchovy ze dne 21. 5. 2002, bez čj.
32. Protokol č. 176/02 o kontrole pojistného, provádění nemocenského pojištění a plnění úkolů v důchodovém pojištění včetně textových částí ze dne 24. 10. 2002
33. Protokol o úkonech podle § 87 odst. 1 písm. a) – f) zák. č. 258/2000 Sb., vystavený Okresní hygienickou stanicí v Náchodě dne 11. 10. 2002
34. Kronika dětského domova
35. podkladová inspekční dokumentace vyplněná ředitelkou dětského domova
36. inspekční zpráva čj. 095 230/98-5060 ze dne 1. 6. 1998
37. Zřizovací listina čj. 1197/15-NA/2001 s účinností od 1. července 2001
38. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních a školních zařízení s účinností od 27. 9. 2001
39. Výkaz Škol (MŠMT) V 14-01 o zařízení pro výkon ústavní-ochranné výchovy podle stavu k 18. 10. 2001
40. Výkaz o speciálních školách Škol (MŠMT) V 4-01 a Škol (MŠMT) V 4d-01 Příloha k výkazu o speciálních školách o mateřské škole podle stavu k 30. 9. 2001
41. Výkaz Škol (MŠMT) V 17-01 o společném stravování dětí a mládeže podle stavu k 17. 10. 2001
42. Čtvrtletní výkaz Škol (MŠMT) P 1-04 o pracovních a mzdových prostředcích v regionálním školství za 1. - 4. čtvrtletí 2001
43. Jmenování do funkce ředitelky dětského domova čj. 1732/24/2001-OŠ s účinností od 19. září 2001
44. Vnitřní platový předpis ze dne 17. 10. 2000
45. Vnitřní směrnice k vedení personální evidence ze dne 29. 12. 2000
46. Rozpočet FKSP pro rok 2001
47. Zásady pro využívání FKSP pro rok 2001
48. Závazné ukazatele rozpočtu NIV - schválený rozpočet na rok 2001 z 28. 2. 2001
49. Úprava rozpočtu v rámci rozpočtové skladby k 31. 12. 2001 z 21. ledna 2002
50. Výkaz Úč OÚPO 3-02 rozvaha organizačních složek státu, územních samosprávných celků a příspěvkových organizací k 31. 12. 2001
51. Výkaz Úč OÚPO 4-02 zisku a ztráty organizačních složek státu, územních samosprávných celků a příspěvkových organizací k 31. 12. 2001
52. Vnitřní organizační směrnice pro vedení účetnictví na rok 2001
53. Účtová osnova platná pro rok 2001
54. Výpis z účtu FKSP u ČNB ze dne 28. 12. 2001 (k 31. 12. 2001)
55. Výpis z běžného účtu u ČNB ze dne 31. 12. 2001
56. Výpis z běžného účtu u ČNB ze dne 25. 1. 2002 (odvod nevyčerpaných finančních prostředků do státního rozpočtu)
57. Inventarizační zápis pokladny k 31. 12. 2001
58. Inventarizační zápis ostatních běžných účtů k 31. 12. 2001
59. Faktury došlé - za měsíc leden 2001
60. Pokladní doklady za měsíc listopad 2001

ZÁVĚR

Všichni pedagogičtí pracovníci dětského domova splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Organizační uspořádání je funkční a postihuje celou strukturu dětského domova. Systém vedení zaměstnanců při naplňování výchovně-vzdělávacích úkolů se jeví jako efektivní.

Pracovníci školského zařízení zajišťují dostatek prostor a materiálně-technického vybavení pro realizaci výchovných cílů.

Činnost dětského domova je nadstandardní, vykazuje řadu pozitivních prvků. Sledované oblasti byly hodnoceny jako vynikající. Výchovně-vzdělávací program je jasně stanoven, jeho jasná deklarace umožňuje doložit jeho postupné naplňování. Pedagogové vytvářejí pro děti bezpečné prostředí, důraz je kladen na preventivní činnost. Stimulační úroveň, jejímž základem je funkční hodnotící systém a příznivá atmosféra ve výchovných skupinách, je vysoká. Dětský domov zajišťuje širokou individuální nabídku vzdělávacích a zájmových aktivit formou kroužků a dalších činností v dětském domově i mimo něj.

Ředitelka dětského domova prokázala důvěrnou znalost prostředí, orientuje se v oblasti řízení i zajištění výchovných činností.

Osobnost dětí je rozvíjena. Přípravě na vyučování a motivaci k ucelenému vzdělání je věnována náležitá pozornost. Prvky rodinné výchovy jsou uplatňovány v rozsahu, který umožňuje stávající systém výchovně-vzdělávací činnosti.

V dětském domově nebylo ve sledovaných oblastech za kalendářní rok 2001 zjištěno nehospodárné a neefektivní čerpání finančních prostředků ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich použití.

V porovnání se závěry z komplexní inspekce provedené v roce 1998 zaznamenala současná orientační inspekce výrazný kvalitativní posun v průběhu výchovně-vzdělávacího procesu. Byla zaznamenána nadstandardní řídicí a organizační práce ředitelky školského zařízení. Většina doporučení, která byla uvedena v závěru inspekční zprávy, byla akceptována, včetně odstranění dílčích nedostatků uvedených v textu.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektor	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Olga Talášková	Olga Talášková v. r.

Další zaměstnanec ČŠI

Věra Jiráňková

V Náchodě dne 9. ledna 2003

Datum a podpis ředitelky dětského domova stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 10. ledna 2003

Razítko

Ředitelka dětského domova

Podpis

Hana Židová

Hana Židová v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný.
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel	24. ledna 2003	093 049/03-5060

Připomínky ředitelky dětského domova

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
--	--	Připomínky nebyly podány.